

**گزارش مختصر یان کویش نماینده ویژه سرمنشی ملل متحد برای افغانستان به شورای امنیت ملل متحد
کنفرانس ویدیویی از کابل به مقر ملل متحد در نیویورک
چهارشنبه، ۴ سرطان ۱۳۹۳**

جلالتمآب رئیس و اعضای محترم شورای امنیت:

گزارش سرمنشی عمومی بتاريخ ۱۸ جون، شرح مفصلي از رویدادها و گرایشات را در ربع اخير ارائه می کند. گزارش متذکره قبل از برگزاری دور دوم انتخابات بتاريخ ۱۴ جون، نهایی شده بود. بنابراین باید معلومات تازه ای در مورد رویداد های مرتبط به انتخابات از آن زمان تا کنون حضور شما ارائه نمایم، رویداد هایی که مانع حضور یافتن من بطور فزینگی امروز در جمع شما در نیویورک شده است.

شما در زمانی تدویر جلسه داده اید که چالش ها چارچوب های حقوقی و نهاد های انتخاباتی افغانستان را همراه با پختگی رهبران سیاسی آن به آزمون گرفته است. اینکه دو کاندید ریاست جمهوری – داکتر عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمد زی – و رهبری کشور این رویدادها و بن بست را چگونه مدیریت می کنند، برای وحدت و ثبات افغانستان امر حیاتی خواهد بود. انتقال به موقع قدرت سیاسی با یک نتیجه ثابت و قابل قبول آرزوی مردم افغانستان بوده و نیز مبنای لازم برای غلبه بر چالش های سیاسی، امنیتی و انکشافی افغانستان می باشد. این مساله شامل لزوم داشتن یک رهبری قوی افغانستان در سلسله نشست های عالی رتبه بین المللی آینده که هدف آن شکل دهی و تقویت تعهدات دوجانبه بین افغانستان و جامعه بین المللی طی سالهای مدید آینده می باشد، می گردد.

جناب رئیس،

آنچه که ما را در این لحظات پرچالش امیدوار نگه میدارد، پیام قوی و دلگرم کننده مردم افغانستان در روز های رای دهی ۱۶ حمل و ۲۴ جوزا می باشد. مردم افغانستان با غرور و عزم قوی در حمایت از انتقال دیموکراتیک قدرت سیاسی و خاتمه بخشیدن به چرخه های ویرانگر خشونت، به پای صندوق های رای رفتند.

انتخابات ریاست جمهوری و شورا های ولایت ۲۰۱۴ توسط خود افغانها رهبری، مدیریت، برگزار و تامین امنیت گردید. نهاد های انتخاباتی هنوز روند پختگی را طی می کنند، اما آمادگی ها و برگزاری این دور انتخابات از جانب ناظرین داخلی و بین المللی در مقایسه با انتخابات های گذشته بهتر توصیف گردیده است. بدون شک این بدین معنی نیست که در این دور انتخابات موارد تقلب و بی نظمی نبوده است.

در دور اول انتخابات که هیچ یک از هشت کاندید ریاست جمهوری نتوانست بیشتر از ۵۰ درصد آرا را کسب کند، مطابق احکام قانون اساسی برگزاری دور دوم انتخابات الزامی گردید. دور دوم بتاريخ ۲۴ جوزا برگزار گردید که ناظرین داخلی و بین المللی از اشتراک کلاً قوی مردم خبر دادند.

میخواهم از رهبری وزارت داخله قدردانی نموده و به پرسونل پولیس و ارتش افغانستان که امنیت روند انتخابات را، حتی در برخی موارد به قیمت جان شان تامین کردند، ادای احترام کنم. در بحبوحه روند سریع انتقال مسئولیت های امنیتی، و عملیات تابستانی طالبان که شامل جنگ های سنگین جاری در ولایت هلمند می شود، این عملیات موفقانه ملی تامین امنیت انتخابات در بلند بردن روحیه، اعتماد و اطمینان نسبت به نیرو های امنیتی موثر بوده است. در جریان دور دوم انتخابات که در فصل جنگی تابستان برگزار گردید، ۵۳۰ رویداد امنیتی بتاریخ ۲۴ جوزا به ثبت رسید - که از این میان، ۲۵۴ رویداد مستقیماً به انتخابات مرتبط بود. با وجود این، هدف آشکار مخالفین مسلح دولت مبنی به برهم زدن انتخابات یک بار دیگر با شکست مواجه گردید.

همانگونه که گزارش شده است، در موارد متعددی، توافقاتی بین فرماندهان محلی و مردم محل صورت گرفته بود که پروسه انتخابات و اشتراک کننده گان در آن پروسه نباید هدف حمله قرار گیرند. اما، برخی دیگر موقف خشونت بار خود را حفظ کرده اند، از جمله حمله بالای کاروان داکتر عبد الله کاندید ریاست جمهوری که هیچ کس مسئولیت آنرا بدوش نگرفته است. داکتر غنی نیز با تهدید هایی مواجه گردید و مورد حمله قرار گرفت. اگر تخریب کنندگان به اهداف شان دست می یافتند، در آن صورت پیامد های آن برای کشور ویرانگر می بود.

بطور مجموعی، در روز ۲۴ جوزا، ملل متحد ۵۴ مورد مرگ افراد ملکی - به شمول ۲۰ کودک - و ۱۶۳ مورد مجروحیت افراد ملکی را به ثبت رساند. در روز های بعد از انتخابات، در یک حادثه که محکومیت های بین المللی را نیز برانگیخت، انگلستان رنگین یازده تن از رای دهندگان در حوزه غرب افغانستان توسط شورشیان قطع گردید. رهبری طالبان آن عمل را غیر اسلامی اعلام کرده است. من از شجاعت مثال زدنی یکی از این قربانیان به حیرت افتادم که به رسانه ها می گفت که این عمل او را از استفاده از حق رای دهی اش در دفعات آینده باز نخواهد شد.

در این زمان بن بست انتخاباتی، عزم قوی و از خودگذری کاندیدان، کارمندان کمپاین های انتخاباتی، کارمندان انتخاباتی، مقامات امنیتی، و رای دهندگان باید در محراق توجه رهبران افغانستان باشد. میلیون ها افغان بخاطر حمایت هر یک از دو کاندید به پای صندوق های رای فتند. آنها آرزوی خود برای تغییر و آینده صلح آمیزتر برای خود و فرزندان شان را ابراز داشتند. رای آنها و آرزو های آنها باید احترام شده و محافظت گردد. اینکه نتیجه چنین یک تلاش فوق العاده ای فعلاً فقط یک بن بست است، مایه دلسردی بوده و وضعیت را بسیار خطرناک کرده است.

جناب رئیس،

این مسئولیت نهاد های مستقل انتخاباتی افغانستان و طرف های ذیدخل افغانی - به شمول، پیش از همه، کاندیدان - است که اطمینان حاصل کنند که پروسه انتخابات به موقع و به شکل منظم تکمیل می گردد و از طریق آن یک رهبر مشروع، زعامت امور را به دست گیرد.

به زودی پس از دور دوم انتخابات، داکتر عبدالله با بیان عدم بیطرفی نهاد های انتخاباتی و تقلب گسترده همکاری های خود با پروسه انتخابات را به حالت تعلیق در آورد. اتهامات بیشتر متمرکز به میزان بلند مشارکت در برخی از نقاط کشور می باشد - که کمپاین داکتر غنی آنرا برخاسته از تلاش های این تیم در بسیج عمومی می داند. آرزو می رفت که استعفای اخیر رئیس دارالانشای کمیسیون مستقل انتخابات نقطه آغاز مجددی باشد و به خصوص باعث بحث و گفتگو ها بین کمپاین ها و نهاد های انتخاباتی در خصوص تقویت کردن ارزیابی های تخنیکی در جاهائیکه گفته می شود که الگو های رای دهی غیر معمول بوده است، گردد تا اعتماد نسبت به اعتبار پروسه انتخابات و قابل پذیرش بودن نتایج آن افزایش یابد.

کاندیدان ریاست جمهوری باید بطور فوری با همدیگر و با نهاد های ذیصلاح انتخاباتی داخل گفتگو شوند و فعالانه راه حل هایی به منظور پیش برد پروسه به جلو با کیفیت و اعتبار بهتر جستجو کنند. خارج از انتخابات، دیگر هیچ روند انتقال قدرت سیاسی وجود ندارد که در مورد رهبری مشروع مملکت فیصله نماید و مورد پذیرش اکثریت باشد و قانون اساسی و دستاورد های افغانستان از زمان سقوط طالبان تا اکنون را حفظ کند.

این از صلاحیت های شما است که ملل متحد و شخص خودم به عنوان نماینده خاص بنابر تقاضای مقامات افغان بتوانیم مساعی جمیله را در این راستا انجام دهیم و همین اکنون نیز انجام می دهیم. ما اخیراً چنین تقاضا های را دریافت کرده ایم. اما موقف من در ارتباط با حدود همکاری های ملل متحد خیلی روشن است. موضوع انتخابات مربوط به خود افغان ها

میباشد. ما میتوانیم افغانهای دخیل در قضیه را در یافتن راه حل ها کمک نماییم. ما میتوانیم تجربیات و مهارت های فنی را برای مشورت در ارتباط با امکانات و شرایط بررسی ها در جاهای که پرسش هایی در ارتباط با روند وجود دارد، فراهم کنیم. چیزی را که ما نمیتوانیم انجام دهیم عبارت از ایجاد راه حل ها و اتخاذ تصمیم به نیابت از افغان ها است - آن مسئولیت خاص خود افغان ها است. تلاش های ملل متحد برای کمک به نهاد ها و طرف های ذیدخل افغان میباشد؛ ما نمیتوانیم جایگزین آنها شویم یا به عوض آنها کار کنیم.

با در نظر داشت تنش های روبه رشد در پایان دور دوم انتخابات، منجمله تنش های در حال افزایش قومی، همه، به خصوص هر دو نامزد ریاست جمهوری باید نهایت پختگی و دولتمداری را از خود به نمایش گذارند. در غیر آن، خطر رویارویی دو نامزد و حامیان شان وجود دارد که در نتیجه آن طرف بازنده ممکن نتایج انتخابات را نپذیرد و مشروعیت آن را به چالش بکشد. این کار میتواند یک رویا رویی را با خطر به میان آمدن خشونت ها بوجود آورد. افغانستان تحمل اثرات غیر قابل پیشبینی آن روی امنیت، ثبات، اقتصاد و دامنه وسیعتر در منطقه را ندارد. نامزدان هرچه عاجل باید با یک دیگر همکاری نمایند تا از بروز چنین سناریو جلوگیری به عمل آید- که متأسفانه نمیتواند در حال حاضر مستثنی باشد.

در چنین اوقاتی از تنش ها، هرگام اشتباه، اشتباهات در تامین ارتباط، سوء تفاهمات و اعمال محدود افراد تندرو میتواند پیامد های ناگواری داشته باشد. من از حامیان هر دو نامزد میخواهم تا از آرامش کار بگیرند و از اظهار نظر تند، نفرت بر انگیز که خطر شکاف های قومی را بیشتر سازد، پرهیز نمایند. بدتر از همه این است که بسیاری از این جنگ های لفظی خاطرات جنگ های تنظیمی و گروهی سال های ۱۹۹۰ را زنده می کنند. هر دو رهبر باید همه گام های لازم را برای جلوگیری از هر شیب لغزنده که منجر به ایجاد بی نظمی و بی ثباتی میگردد، بردارند.

قشر سیاسی کشور و مهمتر از همه داکتر عبدالله و داکتر غنی نامزدان ریاست جمهوری مسئولیت بسا مهمی برای مدیریت این وضعیت دارند. خواست مردم برای پایان یافتن به موقع انتقال رهبری در مطابقت با قوانین کشور باید مورد احترام قرار بگیرد. این دو کاندید برای یافتن راه حلی جهت پایان بخشیدن به بن بست فعلی باید مصممانه و فعالانه کار کنند و برای آینده افغانستان در این برهه حساس باهم همکاری نمایند.

هم مانند انتخابات در سایر نقاط جهان، انتخابات نهایتاً تنها یک برنده خواهد داشت. اینک نیاز است که کاندیدان از دولت مداری کار گیرنده نه از سیاست های که منجر به ایجاد مشکلات گردد.

جناب رئیس،

اگر روی مسایل مهم دیگری پردازیم، روابط میان افغانستان و پاکستان طی این مدت خیلی چالش برانگیز بوده است. فردا، مشاور امنیت ملی افغانستان در راس یک هیات بلند پایه سیاسی، نظامی و امنیتی عازم اسلام آباد میگردد. این سفر به دنبال سفر مشابهی از جانب پاکستان به افغانستان صورت میگردد. قرار است بحث ها در مورد مسایل مختلف صورت گیرد، اما تمرکز بیشتر روی مبارزه مشترک با تروریسم خواهد بود. من از گام ها برای اقدامات عملی، نتیجه بخش، هماهنگ هم بین نظامیان دو کشور و هم بین نهاد های ملکی استقبال مینمایم. همچنان، بر ضرورت میکانیزم های دوجانبه جدید برای تامین بهتر یک حرکت متداوم در راستای منافع مشترک که همانا ثبات بیشتر و انکشاف بزرگتر اقتصادی می باشد، تاکید مینمایم. پس از نهایی شدن گزارش سر منشی عمومی ملل متحد، دولت جمهوری اسلامی پاکستان عملیات های نظامی را در وزیرستان شمالی آغاز کرده است. این عملیات منجر به بیجا شدن تعداد وسیع مردم از ساحات متاثر گردیده است. هزاران تن از این بیجا شده گان از آنسوی مرز افغانستان به ولایت خوست و پکتیا سرازیر شده اند. مقامات افغان با حمایت کامل ادارات، صندوق ها و برنامه های ملل متحد سعی دارند تا مساعدت هایی را برای این بیجا شده گان که اکثریت شان در محلات محلی جابجا شده اند، فراهم نمایند. با در نظر داشت مشکلات اقتصادی افغانستان و بیجا شده گان داخلی خود این کشور، انتظار داریم که عملیات در بخش پاکستان طوری تنظیم گردد که بیشتر از این باعث بیجا شدن مردم ملکی نگردد.

جناب رئیس،

در زمان چالش ها، قابلیت پیش بینی حمایت های بین المللی موضوع حیاتی میباشد. سلسله جلسات بعدی میان مقامات بلند پایه مشخصاً به عنوان یک فرصت خوب برای تاکید و تجدید تعهدات با یک اداره جدید دیده می شود: منجمله همکاریهای منطقوی در قلب آسیا/پروسه وزارتی استانبول به میزبانی جمهوری مردم چین، مساعدت های امنیتی بین المللی جاری در

اجلاس ناتو در ویلز، و اولویت های انکشافی در کنفرانس لندن پیرامون افغانستان. این همه مربوط به رهبران سیاسی و نهاد های افغانستان میشود که بن بست انتخاباتی را بشکنند و روند انتقال سیاسی را بطور منظم و به موقع به اتمام برسانند.

جناب رئیس،

روی هم رفته، این دوره گزارشدهی برای افغانستان هم امیدبخش بوده و هم چالش زا. جانب مثبت آن، عبارت از اشتراک و سهم گیری مردم در روند انتخابات می باشد. اما در این دوره موارد منفی ذیل نیز گسترده بود: رکود اقتصادی که ناشی از نبود اطمینان به دلیل تردید های حال حاضر بود؛ فعالیت های شورشیان و مخربین به شمول کسانی که وابسته به تروریسم بین المللی و شبکه های مواد مخدر بودند؛ بن بست فعلی انتخابات؛ و تلفات جانی و بیجا شدن ها از اثر حوادث طبیعی و جنگ ها. فقط در هفته گذشته، یک سوء قصد بر جان معصوم استانکزی، رئیس دارالانشای شورای عالی صلح به عمل آمد، کسیکه بطور خستگی ناپذیر در این مدت برای صلح کار کرده است.

با وجود این همه، مردم افغانستان هنوز بسوی یک آینده بهتر مینگرند و از رهبران شان توقع دارند که در راستای رسیدن به آن کار نمایند.

در اخیر، جناب رئیس، میخواهم یاد آوری نمایم که افغانستان همراه با تمامی امت مسلمه آماده گی برپاداشتن ماه مبارک رمضان را میگیرند. امیدوار هستم که فرارسیدن ماه مبارک رمضان که با روحیه ترحم و مهر ورزی برپا داشته می شود، بتواند به شیوه خودش از طریق عبادات و نیایش زمینه را برای یک آینده صلح آمیز و مرفه برای یک افغانستان با ثبات و متحد مساعد سازد.

با استقاده از این فرصت میخواهم فرارسیدن ماه مبارک رمضان را به همکار عزیزم، جناب سفیر صاحب طنین، اعضای شورای امنیت و تمامی مردم صلح دوست تبریک عرض نمایم، رمضان مبارک. تشکر از توجه تان